

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 2Obdo/46/2020  
Identifikačné číslo spisu: 6114209796  
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2021  
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6114209796.4

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: G. A., bytom J. Z. XXX, XXX XX J. Z., zastúpeného advokátskou kanceláriou Zathurecky InPaRtners, s. r. o., so sídlom Kláry Jarunkovej 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 867 578, v mene ktorej koná JUDr. Eugen Záthurecký ako advokát a konateľ, proti žalovanej: D. T. E., bytom L. XXXX, XXX XX Y., zastúpenej JUDr. Jozefom Veseľým, advokátom, so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš, o určenie, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru SK ÚV 5379, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn. 10CbPv/4/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25. apríla 2019, č. k. 41CoPv/17/2018-387, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom zo dňa 17. apríla 2018, č. k. 10CbPv/4/2014-344, určil, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru SK ÚV 5379 (PÚV 50073-2008) „Spôsob zhotovenia radiálnych profilových otvorov v prstencových súčiastkach a zariadenie na vykonávanie tohto spôsobu“. Žalobcovi priznal právo na plnú náhradu trov konania voči žalovanej a rovnako priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Okresný súd Banská Bystrica.

2. Nakoľko bol predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 20. decembra 2016, č. k. 10CbPv/4/2014-250, odvolacím súdom zrušený uznesením zo dňa 22. novembra 2017, č. k. 41CoPv/8/2017-303, z dôvodu, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie neodôvodnil riadne. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie, aby zistil rozhodujúce skutočnosti potrebné pre posúdenie otázky, či je žalovaná pôvodcom úžitkového vzoru a vysporiadal sa s tým, či v prejednávanom spore naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva z osobitného predpisu.

3. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania skonštatoval v súvislosti s otázkou naliehavého právneho záujmu, že tento vyplýva z ust. § 137 písm. c/ C. s. p. Osobitným predpisom, z ktorého vyplýva naliehavý právny záujem žalobcu je zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch (ďalej len „ZoÚV“). Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 44 ods. 1 písm. b/ ZoÚV, podľa ktorého Úrad priemyselného vlastníctva SR (ďalej len ako „ÚPV“) vykoná na návrh tretej osoby (v tomto prípade žalobcu) výmaz úžitkového vzoru z registra, ak bola prihlasovateľom osoba (žalovaná), ktorá nemala právo na ochranu úžitkovým vzorom podľa ust. § 10 ods. 1 ZoÚV. Súd prvej inštancie pri tom prihliadol na skutočnosť, že ÚPV zamietol návrh žalobcu a spoločnosti Mechanika, s.r.o. na výmaz tohto úžitkového vzoru s odôvodnením, že nepredložili rozhodnutie súdu, z ktorého by vyplývalo, že žalovanej nepatrí právo na ochranu úžitkovým vzorom podľa ust. § 10 ods. 1 ZoÚV.

4. V danom prípade bolo podľa súdu prvej inštancie postačujúce negatívne určenie, lebo žalobca sa domáha výmazu úžitkového vzoru. Uvedené súd prvej inštancie odôvodnil tým, že pokiaľ žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru, ÚPV vymaže úžitkový vzor od počiatku, licenčné plnenie poskytnuté žalovanej spoločnosťou Mechanika, s.r.o. sa stane bezdôvodným obohatením, ktoré bude žalovaná zo zákona povinná vrátiť, čím sa zvýši čisté obchodné imanie spoločnosti, a tým i finančná hodnota obchodného podielu žalobcu v spoločnosti Mechanika, s.r.o.

5. Ďalej bol súd prvej inštancie povinný vysporiadať sa s otázkou, či žalovaná je alebo nie je pôvodcom úžitkového vzoru. V tejto súvislosti považoval súd prvej inštancie za potrebné zdôrazniť, že žalovaná pôvodne nezbavila mlčanlivosti svojho patentového zástupcu, čím znemožnila uskutočniť žalobcom navrhovanú konfrontáciu žalovanej a svedkov (najmä patentového zástupcu), ktorá by mala vyšší potenciál vec objasniť. Patentový zástupca žalovanej vypovedal ako svedok až v čase, keď mu bola známa výpoveď žalovanej i manžela žalovanej ako svedka. Napriek tomu však súd skonštatoval, že žalovaná nie je pôvodcom predmetného úžitkového vzoru. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalovaná popisala technické riešenie úžitkového vzoru veľmi zjednodušene, laicky, bez jeho začlenenia do širších súvislostí. Rovnako súd prvej inštancie zobral do úvahy, že „riešenie žalovanej“ je vyjadrené len v 3. odseku na ochranu úžitkového vzoru a samotný patentový zástupca potvrdil, že hlavný nárok č. 1 spolu s nárokom č. 2 vypracoval sám v snahe „ochrániť“ pomerne jednoduché technické riešenie žalovanej. Z výpovede žalovanej, jej manžela a patentového zástupcu mal súd prvej inštancie za nesporné a preukázané, že žalovaná s patentovým zástupcom počas procesu vypracovania prihlášky úžitkového vzoru vôbec nekomunikovala. Svoj nápad do materiálnej formy nikdy nezhmotnila tak, aby osoba odborne spôsobilá bola schopná premietnuť ho do úžitkového vzoru. Tvrdenie žalovanej o jej pôvodcovstve podľa súdu prvej inštancie nie je dôveryhodné a (okrem jej tvrdenia a tvrdenia jej manžela) ničím preukázané. Zároveň súd prvej inštancie prihliadol na absenciu technického vzdelania (najmä technických skúseností a praxe) žalovanej. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná autorom technického riešenia a pôvodcom predmetného úžitkového vzoru nie je, a preto žalobe vyhovel.

6. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 25. apríla 2019, č. k. 41CoPv/17/2018-387, rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvej výrokovej vete, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru SK ÚV 5379 (PÚV 50073-2008) „Spôsob zhotovenia radiálnych profilových otvorov v prstencových súčiastkach a zariadenie na vykonávanie tohto spôsobu“ zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol, v druhej výrokovej vete zmenil tak, že žalovaná má právo na náhradu trov konania pred okresným súdom voči žalobcovi v rozsahu 100 % a tretej výrokovej vete zmenil tak, že Slovenská republika, za ktorú koná Okresný súd Banská Bystrica, má nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi.

7. Odvolací súd zdôraznil, že žalobca v žalobe, ani v konaní pred okresným súdom nepreukázal a ani netvrdil, ktoré konkrétne podstatné súčasti riešenia a funkcie chýbajú v laickom popise technického riešenia. Podľa názoru odvolacieho súdu, žalovaná jednoduché technické riešenie, ktoré vyriešila vlastnou činnosťou opísala a vysvetlila jasne a úplne, aby ho mohol odborník uskutočniť. Vzdelanie žalovanej, na ktoré žalobca poukazoval, nepovažoval odvolací súd za relevantné, ako ani skutočnosť, že patentový zástupca komunikoval len s manželom žalovanej, ktorý mu predložil podklady na spracovanie prihlášky. Na doplnenie odvolací súd uviedol, že žalobca po zverejnení prihlášky nepodal námietky proti zápisu úžitkového vzoru do registra v stanovenej lehote z dôvodu, že predmet prihlášky nespĺňa podmienky ochrany podľa § 4 ZoÚV, konanie o prihláške nebolo zastavené, prihláška nebola zamietnutá.

8. Podľa odvolacieho súdu žalobca v žalobe a ani v prebiehajúcom konaní nepreukázal, že opísané

technické riešenie žalovaná nevytvorila vlastnou tvorivou činnosťou, a preto jej nepatrí právo na riešenie. Námiety žalobcu, že napadnuté riešenie je založené na laickom a nezrozumiteľnom popise technického riešenia žalovanou, nakoľko nemá technické vzdelanie, a chýbajú podstatné časti riešenia, odvolací súd vyhodnotil ako nekonkrétne, nakoľko žalobca ničím nekonkretizoval, v čom je argumentácia žalovanej nesprávna a nejasná. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, čo do preukázania, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru SK ÚV 5379/PÚV 50073-2008, z uvedeného dôvodu odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobu zamietol.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C. s. p.) a jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

10. V rámci dovolania žalobca argumentoval tým, že odvolací súd prekvapivo zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu bez toho, aby v odôvodnení rozhodnutia jednoznačne a presvedčivo zdôvodnil odlišné právne posúdenie veci, odlišné posúdenie vykonaných dôkazov a odlišné posúdenie argumentácie žalobcu a žalovanej. Podľa dovolateľa odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia riadne a presvedčivo nevyhodnotil svedeckú výpoveď patentového zástupcu, ktorá jediná objektívne popisuje skutkové okolnosti v čase spísania prihlášky úžitkového vzoru, t. j. v čase pravdepodobného vytvorenia technického riešenia. Dovolateľ trvá na tom, že patentový zástupca priamo potvrdil, že žalovaná nie je pôvodcom technického riešenia zapísaného ako úžitkový vzor č. 5379 (ďalej len „úžitkový vzor“) a domnieva sa, že pôvodcom hlavného nároku je pravdepodobne manžel žalovanej, ktorý ho opísal tak, aby patentový zástupca riešeniu porozumel. Správnosť záveru o tom, že žalovaná nie je pôvodcom technického riešenia zapísaného ako úžitkový vzor, dovolateľ odôvodnil aj tým, že patentový zástupca počas celého konania o zápis úžitkového vzoru so žalovanou nekomunikoval. V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu zároveň podľa dovolateľa absentuje posúdenie skutočnosti, že žalovaná zmarila vykonanie dôkazov spôsobom tak ako ho riadne a včas navrhol žalobca, kedy súd v danom prípade mohol uplatniť domnienku dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku analogicky v zmysle žalobcom citovaného článku 43 ods. 1 a 2 dohovoru TRIPS.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za arbitrárne a rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko odvolací súd dospel k rozhodnutiu bez toho, aby sa v ňom vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, riadne vyložil príslušné ustanovenia zákona o úžitkových vzoroch, najmä ust. § 10 a presvedčivo zdôvodnil zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

12. Dovolateľ je toho názoru, že v rámci napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd zaoberá spornosťou otázky splnenia podmienok na ochranu technického riešenia úžitkovým vzorom v zmysle § 4 ZoÚV, ktorá však nebola medzi stranami sporná. K záveru odvolacieho súdu spočívajúcemu v konštatovaní, že „Žalobca po zverejnení prihlášky nepodal v stanovenej lehote od zverejnenia úradu námietky proti zápisu úžitkového vzoru do registra z dôvodu, že predmet prihlášky nespĺňa podmienky ochrany podľa § 4 ZoÚV, konanie o prihláške nebolo zastavené, prihláška nebola zamietnutá.“, dovolateľ zdôraznil, že odvolací súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca podal návrh na výmaz predmetného úžitkového vzoru podľa ust. § 44 ods. 1 písm. b/ ZoÚV z dôvodu, že prihlasovateľom bola osoba, ktorá nemala právo na riešenie, ktorý bol ÚPV zamietnutý. Týmto postupom, hrubo odvolací súd porušil žalobcove procesné práva v takej miere, že zasiahol do jeho práva na spravodlivý súdny proces.

13. V ďalšom dovolateľ s poukazom na ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. uviedol, že sa dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti nezaoberal otázkou vzniku práva na technické riešenie, vrátane práva podať prihlášku úžitkového vzoru, v zmysle ust. § 10 ZoÚV, ako pôvodcu úžitkového vzoru. V tejto súvislosti dovolateľ zdôraznil, že finálnym štádiom technického tvorivého procesu pôvodcu, rozhodným pre určenie momentu vytvorenia - vzniku technického riešenia, je vytvorenie a zaznamenanie opisu technického riešenia (vlastnou tvorivou činnosťou pôvodcu) vyjadrujúceho technickú podstatu riešenia - v akejkoľvek objektívne vnímateľnej forme, vrátane formy elektronickej, obsahovo umožňujúceho tretej osobe, ktorá je odborníkom v danej oblasti, riešenie pochopiť a realizovať ho. Ako celý proces tvorby,

podľa dovolateľa aj opis musí byť predmetom vlastnej tvorivej činnosti pôvodcu, čo však nevylučuje asistenciu tretej osoby.

14. Odvolací súd považoval podmienky vzniku práva na riešenie u žalovanej, vrátane práva podať prihlášku v zmysle ust. § 10 ZoÚV za splnené bez toho, aby poskytol akýkoľvek logický či gramatický výklad citovaného zákonného ustanovenia, ktorého aplikácia na zistený skutkový stav bola z pohľadu dovolateľa rozhodujúcou pre jeho rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ k interpretácii a aplikácii ust. § 10 ZoÚV na zistený skutkový stav zo strany odvolacieho súdu došlo, dovolateľ ich považuje za nesprávne. Na potvrdenie nesprávnosti záveru odvolacieho súdu dovolateľ poukázal na výpoveď žalovanej a patentového zástupcu. Žalovaná uviedla, že pred podaním prihlášky úžitkového vzoru nikdy technické riešenie komplexne a zrozumiteľne v rozsahu nevyhnutnom pre jeho realizáciu odborníkom v danej oblasti nepopísala a už vôbec nie v objektívne vnímateľnej forme, a to ani patentovému zástupcovi, s ktorým počas prípravy prihlášky a konania o zápis úžitkového vzoru vôbec nekomunikovala. Patentový zástupca podľa dovolateľa nepriamo potvrdil, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru, keď uviedol, že podľa jeho názoru žalovaná navrhla manželovi znenie obsiahnuté v treťom nároku na ochranu, pričom prvé dva nároky na ochranu naformuloval po dohode s jej manželom samotný patentový zástupca.

15. Dovolateľ trvá na tom, že žalovaná preukázateľne nevytvorila technické riešenie ako celok. Mohla by byť nanajvýš pôvodcom tretieho odvodeného nároku, ako súčasť zapísaného úžitkového vzoru, avšak nemôže byť súdom považovaná za osobu, ktorá vytvorila technické riešenie vlastnou tvorivou činnosťou, spracovala jeho opis v objektívne vnímateľnej podobe a tento opis zaznamenala v zmysle § 10 ods. 2 ZoÚV, na ktorom základe jej vzniklo právo na riešenie, vrátane práva na podanie prihlášky úžitkového vzoru, v zmysle § 10 ods. 1 zákona o úžitkových vzoroch.

16. Ako druhú otázku dovolateľ uviedol, otázku aplikácie článku 43 ods. 1, 2 dohovoru TRIPS (oznámenia Ministerstva zahraničných vecí č. 152/2000 Z. z.) na konanie žalovanej, ktoré spočívalo v tom, že súd prvej inštancie mohol na pojednávaní konanom dňa 01.03.2016 vykonať dokazovanie súčasným výsluchom žalovanej, jej manžela a patentového zástupcu, avšak nakoľko žalovaná nezbavila povinnosti mlčanlivosti patentového zástupcu, vykonanie žalobcom navrhovaného dôkazu úmyselne bez udania primeraného dôvodu znemožnila. Žalovaná síce na ďalšom pojednávaní konanom dňa 24.05.2016 patentového zástupcu mlčanlivosti zbavila, ale tento bol vypočutý až na pojednávaní konanom dňa 06.09.2016, kde potvrdil, že sa oboznámil s obsahom svedeckej výpovede žalovanej a jej manžela. Uvedené dovolateľ vyhodnotil ako obštrukčné (ne)konanie zo strany žalovanej, čím došlo k zmareniu možnosti žalobcu, včasným a riadnym vykonaním dôkazov, preukázať tvrdené skutočnosti, to všetko za situácie, keď žalobca dôkazy navrhol riadne a včas. Dovolateľ zastáva názor, že odvolací súd článok 43 ods. 1, 2 dohovoru TRIPS (oznámenia Ministerstva zahraničných vecí č. 152/2000 Z. z.) na konanie žalovanej neaplikoval, a to napriek tomu, že bola pre jeho aplikáciu naplnená hypotéza.

17. Ako tretiu otázku dovolateľ formuloval tak, že: „Je posúdenie podmienok na ochranu technického riešenia úžitkovým vzorom otázkou sudcovskou alebo otázkou znaleckou?“ Odvolací súd skonštatoval, že na základe laického popisu technického riešenia žalovanou by odborník v danej oblasti vykonal spôsob, resp. zhotovil technické zariadenie presne popísané v nárokoch na ochranu úžitkového vzoru. Posúdenie tejto otázky považuje dovolateľ za podstatné pre rozhodnutie vo veci samej a pre zodpovedanie takej otázky sú podľa dovolateľa nevyhnutné vedomosti z príslušného odvetvia techniky, ktoré odvolací súd nemal.

18. K štvrtej otázke týkajúcej sa povinností konateľa a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným dovolateľ uviedol, že manžel žalovanej, ako konateľ a zároveň spoločník spoločnosti Mechanika, s.r.o., nekonal s odbornou starostlivosťou, keď uprednostnil záujmy manželky pred záujmami spoločnosti tým, že podpísal licenčnú zmluvu so žalovanou na úžitkový vzor a následne vyplácal z účtu spoločnosti licenčné poplatky žalovanej vo výške, ktorá ďaleko presahovala obvyklú výšku licenčných poplatkov.

19. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu vyjadrila písomným podaním zo dňa 30.09.2019, v ktorom uviedla, že dovolanie žalobcu považuje za účelové. Podanie dovolania predstavuje podľa žalovanej snahu žalobcu naďalej pokračovať v konaní, ktoré smeruje k tomu, aby mohol využívať úžitkový vzor pre svoje účely, tzn. na svoje podnikanie. Žalovaná trvá na svojich doterajších vyjadreniach v konaní, v plnom rozsahu sa stotožnila s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a namietla včasnosť podaného dovolania.

20. Podľa žalovanej podstatu dovolania žalobcu v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. tvorila námietka žalobcu o nenariadení znaleckého dokazovania odvolacím súdom ani súdom prvej inštancie. V tejto

súvislosti žalovaná upozornila, že žalobca takýto dôkaz v priebehu konania nenavrhol, a teda súdy neboli povinné takéto dokazovanie vykonať. K zmene rozsudku súdu prvej inštancie podľa žalovanej nedošlo z dôvodov, ktoré by mali mať technický charakter.

21. K tvrdeniu žalobcu, že takáto vec ešte nebola nikdy prejednávaná v dovolacom konaní, žalovaná uviedla, že k tomuto by mal produkovať aj dôkazy, ktoré však nie sú súčasťou dovolania okrem popisu konkrétnych ustanovení a citácií jednotlivých ustanovení.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C. s. p.) a nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 (ust. § 447 písm. f/ C. s. p.).

23. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

24. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

25. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

26. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej odôvodnené ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené.

27. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až

f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

29. Podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

31. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

32. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

33. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

34. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

35. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

36. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

37. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

38. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

39. V posudzovanom prípade dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré považuje za arbitrárne. Podľa dovolateľa odôvodnenie neobsahuje riadne a presvedčivé vyhodnotenie svedeckej výpovede patentového zástupcu, ktorá ako jediná objektívne popisuje skutkové okolnosti v čase spísania prihlášky úžitkového vzoru a potvrdzuje, že žalovaná nie je pôvodcom technického riešenia zapísaného ako úžitkový vzor č. 5379 (ďalej len „úžitkový vzor“). V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu zároveň podľa dovolateľa absentuje posúdenie skutočnosti, že žalovaná

zmarila vykonanie dôkazov spôsobom, ako ho riadne a včas navrhol žalobca, kedy súd v danom prípade mohol uplatniť domnienku dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku analogicky v zmysle žalobcom citovaného článku 43 ods. 1 a 2 dohovoru TRIPS. Ďalej dovolateľ zdôraznil, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca podal návrh na výmaz predmetného úžitkového vzoru podľa ust. § 44 ods. 1 písm. b/ ZoÚV z dôvodu, že prihlasovateľom bola osoba, ktorá nemala právo na riešenie, ktorý bol ÚPV zamietnutý.

40. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

41. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

42. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

43. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

44. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvoľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

45. Zároveň dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmvava v odvolacom konaní.

46. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojím postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôli v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy.

47. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva záver, že žalovaná jednoduché technické riešenie vyriešila vlastnou činnosťou, ktoré opísala a vysvetlila jasne a úplne, aby ho mohol odborník

uskutočniť. Na tento záver nemalo podľa odvolacieho súdu vplyv vzdelanie žalovanej, na ktoré žalobca poukazoval, ani skutočnosť, že patentový zástupca komunikoval len s manželom žalovanej, ktorý mu predložil podklady na spracovanie prihlášky. Námietku žalobcu, že v laickom a nezrozumiteľnom popise technického riešenia žalovanej chýba zmienka o väčšine podstatných súčastí riešenia v ich vzájomných prepojeniach a funkciách, odvolací súd vyhodnotil ako nekonkrétne, pretože žalobca ničím, nepreukázal a nekonkretizoval, ktoré podstatné súčasti riešenia majú podľa jeho názoru chýbať. Odvolací súd skonštatoval, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno pri preukazovaní, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru, respektíve, že opísané technické riešenie žalovaná nevytvorila vlastnou tvorivou činnosťou, v dôsledku čoho jej nepatrí právo na riešenie.

48. Podstatou uvedeného sporu bolo určenie, či žalovaná je alebo nie je pôvodcom úžitkového vzoru. Z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že zo strany žalobcu nedošlo k predloženiu takých dôkazov, ktoré by jednoznačne viedli k záveru o tom, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru. V súvislosti s namietanou arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zdôrazňuje, že sa odvolací súd vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. Argumentácia žalobcu týkajúca sa zmarenia vykonania žalobcom navrhovaného dôkazu (konfrontácia žalovanej a patentového zástupcu na pojednávaní) žalovanou nepredstavovala podľa odvolacieho súdu takú relevantnú námietku, ktorá by mala vplyv na záver o neunesení dôkazného bremena žalobcu, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru. Odvolací súd výsluch žalovanej ako aj výsluch patentového zástupcu uskutočnené samostatne v konaní pred súdom prvej inštancie pri formovaní záverov v napadnutom rozhodnutí zohľadnil a uviedol, že komunikácia patentového zástupcu uskutočnená výlučne s manželom žalovanej, ktorý mu predložil podklady na spracovanie prihlášky, nemala vplyv na zodpovedanie otázky pôvodcovstva žalovanej k predmetnému úžitkovému vzoru.

49. K námietke žalobcu, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca podal návrh na výmaz predmetného úžitkového vzoru podľa ust. § 44 ods. 1 písm. b/ ZoÚV z dôvodu, že prihlasovateľom bola osoba, ktorá nemala právo na riešenie, ktorý bol ÚPV zamietnutý, dovolací súd uvádza, že sa jedná o skutkovú okolnosť, ktorá síce predchádzala podaniu predmetnej určovacej žaloby a z obsahu súdneho spisu je zrejma, ale na rozhodnutie o pôvodcovstve žalovanej k úžitkovému vzoru, ktoré je predmetom tohto konania, vplyv nemala. Na základe uvedeného má dovolací súd za to, že sa nejedná o námietku relevantnú natoľko, aby sa s ňou musel odvolací súd podrobne zaoberať.

50. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle ust. § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Odvolací súd sa s podstatnou argumentáciou žalobcu zaoberal, aj keď len stručne. Vzhľadom na uvedené má dovolací súd za to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia a konštatuje, že procesným postupom odvolacieho súdu ani súdu prvej inštancie nedošlo k znemožneniu, aby žalobca uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Dovolací súd s prihliadnutím na vyššie uvedené uzatvára, že dovolanie žalobcu podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., nie je procesne prípustné, z ktorého dôvodu jeho dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ C. s. p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

51. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že odvolací súd dospel k novému právnenému posúdeniu, a to na základe rovnakých skutkových zistení, ku ktorým už dospel súd prvej inštancie, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súd dospel, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí, prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

52. Z obsahu dovolania žalobcu je zrejma jeho námietka, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania (konkrétne posúdenie svedeckej výpovede patentového zástupcu, z ktorej podľa žalobcu jednoznačne vyplýva, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru). Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými

dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 431 C. s. p. v spojení s § 420 C. s. p. a § 432 C. s. p. v spojení s § 421 C. s. p. Pre tento záver svedčí i ustanovenie § 442 C. s. p., ktoré upravuje, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

53. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

54. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci /432 ods. 1 C. s. p./ . Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia /§ 432 ods. 2 C. s. p./ .

55. Predpokladom prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. a vôbec toho, aby sa dovolací súd mohol zaoberať tým, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, je naformulovanie otázky, ktorú dovolací súd posúdi ako otázku predbežnú a v prípade, že dospeje k záveru o prípustnosti dovolania, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu meritorne preskúma.

56. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

57. Z obsahu podaného dovolania dovolací súd (vzhľadom na nejasnú formuláciu) vydedukoval, že žalobca v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. formuloval nasledovné otázky:

a) Aké sú podmienky vzniku práva na technické riešenie, vrátane práva podať prihlášku úžitkového vzoru, v zmysle ust. § 10 ZoÚV, ako pôvodcu úžitkového vzoru?

b) Mal súd prvej inštancie v súvislosti s obštrukčným konaním žalovanej, ktorá nezbavila patentového zástupcu povinnosti mlčanlivosti, v dôsledku čoho súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie súčasným výsluchom žalovanej, jej manžela a patentového zástupcu, čím došlo k zmareniu možnosti žalobcu včasným a riadnym vykonaním dôkazov, preukázať tvrdené skutočnosti, povinnosť aplikovať článok 43 ods. 1, 2 dohovoru TRIPS (oznámenia Ministerstva zahraničných vecí č. 152/2000 Z. z.), pokiaľ bola naplnená jeho hypotéza?

c) Je posúdenie podmienok na ochranu technického riešenia úžitkovým vzorom otázkou sudcovskou alebo otázkou znaleckou?

d) Jedná sa o porušenie povinnosti konateľa a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným konateľ s odbornou starostlivosťou, ak manžel žalovanej, ako konateľ a zároveň spoločník spoločnosti Mechanika, s.r.o., uprednostnil záujmy manželky pred záujmami spoločnosti tým, že podpísal licenčnú zmluvu so žalovanou na úžitkový vzor a následne vyplácal z účtu spoločnosti licenčné poplatky žalovanej vo výške, ktorá ďaleko presahovala obvyklú výšku licenčných poplatky?

58. V prvom rade sa dovolací súd zaoberal tým, či dovolateľom nastolené otázky spĺňajú kritériá právnej otázky, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, nakoľko táto musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej, a teda musela byť rozhodujúca aj pre vydanie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom, čiže také, ktoré vôbec neboli predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. jeho právnymi závermi (k tomu vid' napr. 3Obdo/28/2018 a 3Obdo/64/2018).

59. Uvedenému musí zodpovedať aj argumentácia dovolateľa, pokiaľ ide o vymedzenie prípadnej nesprávnosti právneho posúdenia odvolacím súdom, a pokiaľ ide o uvedenie právnej argumentácie, ako mal podľa jeho názoru odvolací súd vec správne posúdiť. Táto povinnosť sa vzťahuje nielen na samotné vymedzenie právnej otázky - ktorá musí byť pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca - ale aj na to, aby právna otázka (a dovolateľom predložené právne posúdenie vecí) mala oporu v skutkovom stave zistenom súdmi nižšej inštancie, nakoľko - ako už bolo vyššie uvedené - dovolací súd je v zmysle ustanovenia § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil odvolací súd (rovnako aj 3Obdo/1/2019).

60. Naopak prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. nemôže byť daná, ak je zamerané na riešenie skutkových, a nie právnych otázok. Predmetný záver zaujatý dovolacím súdom vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach vid' aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017) je aktuálny v rozhodovanej veci. Vo veci konajúci senát odvolacieho súdu na ňom zotrúva a nevidí rozumný dôvod, aby sa od neho odklonil.

61. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že otázka dovolateľa týkajúca sa porušenia povinnosti konateľa a zároveň spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným, manžela žalovanej, konateľ s odbornou starostlivosťou, celkom zjavne nesúvisí s rozhodovaným sporom, ani nebola predmetom posudzovania zo strany odvolacieho súdu, nakoľko sa žalobca podanou žalobou v tomto konaní domáhal určenia, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru. Na doplnenie dovolací súd uvádza, že manžel žalovanej v predmetnom konaní nebol stranou sporu, preto dovolací súd nevidel dôvod sa bližšie zaoberať touto otázkou dovolateľa.

62. K otázke dovolateľa ohľadom aplikácie článku 43 ods. 1, 2 dohovoru TRIPS (oznámenia Ministerstva zahraničných vecí č. 152/2000 Z. z.) na konanie žalovanej, ktorá nezbavila patentového zástupcu povinnosti mlčanlivosti, čím znemožnila uskutočnenie jej konfrontácie s jej manželom a patentovým zástupcom na pojednávaní, a zmarila tak vykonanie žalobcom navrhovaného dôkazu, ktorý mal preukázať, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru, dovolací súd uvádza, že sa javí skôr ako namietanie procesného postupu uskutočneného súdom prvej inštancie, ktorý mal podľa dovolateľa napriek pretrvávajúcej povinnosti zachovávať mlčanlivosť patentového zástupcu žalobcom navrhovanú konfrontáciu na pojednávaní uskutočniť.

63. S prihliadnutím na sporové strany, priebeh konania pred všeobecnými súdmi a okolnosti predmetného sporu dovolací súd konštatuje chýbajúci cudzí, resp. cezhraničný, prvok, ktorý by odôvodňoval aplikáciu ustanovení Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS). Na doplnenie dovolací súd uvádza, že podstatou TRIPS je zabezpečenie účinnej a primeranej ochrany práv duševného vlastníctva súvisiacich s obchodom, pri zohľadnení rozdielnych vnútroštátnych právnych systémov. TRIPS zakotvuje mnohostranné minimálne pravidlá za účelom boj proti falšovaniu. Fundamentálnym cieľom TRIPS je, že členské štáty WTO musia pristupovať k štátnym príslušníkom iných členských krajín najmenej tak priaznivo ako k vlastným štátnym príslušníkom. S prihliadnutím na vyššie uvedené dovolací súd zastáva názor, že aplikácia ustanovení Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS) nie je v danom spore namieste.

64. Podľa ust. § 18 ods. 1 zákona č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, je patentový zástupca povinný zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v súvislosti s poskytovaním služieb patentového zástupcu. Pozbaviť patentového zástupcu povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže len klient a po smrti či zániku klienta iba jeho právny nástupca.

65. Žalovaná v postavení klienta podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona o patentových zástupcoch mala právo trvať na dodržaní povinnosti mlčanlivosti zo strany patentového zástupcu na pojednávaní konanom dňa 01.03.2016. Dovolací súd zdôrazňuje, že predmetná otázka sa netýka nesprávneho právneho posúdenia všeobecným súdom, ktoré by bol dovolací súd oprávnený v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. riešiť, ale skôr žalobcom namietaného nesprávneho procesného postupu, ktorým súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Z uvedeného dôvodu sa ňou dovolací súd nezaoberal.

66. V dovolaní žalobca uviedol aj ďalšiu otázku, ktorou sa má dovolací súd podľa jeho názoru zaoberať, a to: „Je posúdenie podmienok na ochranu technického riešenia úžitkovým vzorom otázkou sudcovskou alebo otázkou znaleckou?“ V súvislosti s položením tejto otázky dovolateľ argumentoval tým, že na vyslovenie záveru odvolacím súdom ohľadom zhotovenia technického zariadenia popísaného v nárokoch na ochranu úžitkového vzoru na základe laického popisu technického riešenia žalovanou odborníkom v danej oblasti sú nevyhnutné vedomosti z príslušného odvetvia techniky, ktoré však odvolací súd nemal. So zreteľom na uvedené dovolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že žalobca v priebehu celého konania pred všeobecnými súdmi nenavrhol vykonanie znaleckého dokazovania.

67. Podľa ust. § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

68. Podľa ust. § 127 ods. 1 O. s. p., ak závisí rozhodnutie od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, ustanoví súd po vypočutí účastníkov znalca. Súd znalca vyslúchne; znalcovi môže tiež uložiť, aby posudok vypracoval písomne. Ak je ustanovených niekoľko znalcov, môžu podať spoločný posudok. Namiesto výsluchu znalca môže sa súd v odôvodnených prípadoch uspokojiť s písomným posudkom znalca.

69. Podľa ust. § 118 ods. 4 O. s. p., ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

70. Podľa ust. § 185 ods. 1 C. s. p., súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

71. Podľa ust. § 185 ods. 2 C. s. p., súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.

72. Podľa ust. § 185 ods. 3 C. s. p., súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

73. Podľa ust. § 207 ods. 1 C. s. p., ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanovil viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.

74. Podľa ust. § 182 C. s. p., ak súd pojednávanie neodročí, pred jeho skončením vyzve strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Ak po vyjadrení strán súd nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

75. Podľa ust. § 366 C. s. p., prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

76. Dovolaciemu súdu je zo spisu zrejmé, že žalovaná vo svojom odvolaní uviedla, že otázka jej pôvodcovstva je otázkou odbornou, ktorú súd prvej inštancie podľa nej nemohol posúdiť len na základe výsluchu sporových strán, resp. patentového zástupcu, ale mal si vo veci vyžiadať odborné stanovisko, poprípade nariadiť znalecké dokazovanie. Z vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie vykonal všetky navrhnuté

dôkazy a na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav. Vo svojom vyjadrení žalobca ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania, najmä zo svedeckej výpovede patentového zástupcu jednoznačne vyplynuli skutkové závery prijaté súdom prvej inštancie, z ktorého dôvodu nevznikla potreba na nariadenie znaleckého dokazovania, ktorého sa opakovane domáha žalovaná v podanom odvolaní. Vzhľadom na uvedené má dovolací súd za nepochybné, že samotný žalobca nepovažoval za potrebné vykonať znalecké dokazovanie, preto toto ani nenavrhol.

77. S prihliadnutím na vyššie uvedené ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku platného v čase podania žaloby dňa 30.04.2014 a ustanovenia Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ako aj konanie, resp. nekonanie, žalobcu v súvislosti s návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania, dovolací súd nevidí dôvod zaoberať sa touto žalobcom nastolenou otázkou.

78. Ďalšou otázkou, ktorú formuloval žalobca v podanom dovolaní, bola: „Aké sú podmienky vzniku práva na technické riešenie, vrátane práva podať prihlášku úžitkového vzoru, v zmysle ust. § 10 ZoÚV, ako pôvodcu úžitkového vzoru?“ V tejto súvislosti dovolateľ zdôraznil, že finálnym štádiom technického tvorivého procesu pôvodcu, rozhodným pre určenie momentu vytvorenia - vzniku technického riešenia, je vytvorenie a zaznamenanie opisu technického riešenia (vlastnou tvorivou činnosťou pôvodcu) vyjadrujúceho technickú podstatu riešenia - v akejkoľvek objektívne vnímateľnej forme, vrátane formy elektronickej, obsahovo umožňujúceho tretej osobe, ktorá je odborníkom v danej oblasti, riešenie pochopiť a realizovať ho. Ako celý proces tvorby, podľa dovolateľa aj opis, musí byť predmetom vlastnej tvorivej činnosti pôvodcu, čo však nevyklučuje asistenciu tretej osoby.

79. Podľa ust. § 10 ods. 1 ZoÚV právo na riešenie vrátane práva podať prihlášku (ďalej len „právo na riešenie“) má pôvodca technického riešenia (ďalej len „pôvodca“), ak § 11 neustanovuje inak. Pôvodcom je ten, kto vytvoril technické riešenie vlastnou tvorivou činnosťou (ust. § 10 ods. 2 ZoÚV).

80. Podľa ust. § 4 ZoÚV technické riešenie je spôsobilé na ochranu úžitkovým vzorom, ak je nové, je výsledkom vynálezcovskej činnosti a je priemyselne využiteľné.

81. K predmetnej otázke žalobcu dovolací súd uvádza, že sa nejedná o kľúčovú otázku vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému v danom konaní. Odpoveď, ktorú naformuloval žaloba predstavuje len výklad samotného ust. § 10 ods. 1 ZoÚV. Dovolací súd zastáva názor, že takáto odpoveď na žalobcom položenú otázku sa nedá aplikovať na predmetný spor, pretože ako uviedol odvolací súd v napadnutom rozhodnutí, žalobca neunesol dôkazné bremeno, čo do preukázania, že žalovaná nie je pôvodcom úžitkového vzoru. Inými slovami, zo znenia odpovede, resp. výkladu, na dovolateľom nastolenú otázku, skutkového stavu zisteného všeobecnými súdmi a dôkaznej núdze žalobcu, nevyplýva, že by žalovaná nebola pôvodcom predmetného úžitkového vzoru.

82. Takéto vymedzenie dovolacieho dôvodu však nezodpovedá úprave prípustnosti dovolania pre riešenie právnej otázky tak, ako to má na mysli ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nakoľko dovolateľom nastolená právna otázka, ktorá podľa jeho názoru nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, nie je kľúčová vzhľadom na predmet sporu, ktorý sa týka pôvodcovstva žalovanej k úžitkovému vzoru. Týmto žalobca nevytvoril priestor dovolaciemu súdu, aby túto otázku mohol posúdiť v rámci prípustnosti dovolania a pristúpiť prípadne k meritornému preskúmaniu veci. Žalobca tak neopodstatnene tvrdí, že je daný dôvod prípustnosti jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

83. Povinnosťou dovolateľa kvalifikovane zastúpeného advokátom pri vymedzení dovolacieho dôvodu je v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 C. s. p. uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť a zároveň, ak má byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. (dôvod, ktorý uplatnil žalobca), musí dovolateľ sformulovať právnu otázku, ktorá podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom musí ísť o takú právnu otázku, ktorá je pre rozhodnutie vo veci samej kľúčová.

84. Pri prejednaní dovolania môže dovolací súd vychádzať iba z obsahu dovolania, resp. z predloženého súdneho spisu a nemôže nahrádzať pasivitu dovolateľa a vytvárať namiesto neho vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, ktorej správnosť alebo nesprávnosť by mala byť podrobená dovolaciemu prieskumu. V takom prípade by totiž dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku, účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže rozhodnutie dovolacieho súdu by bolo založené na iných skutočnostiach, ako boli tvrdené dovolateľom a ku ktorým mal možnosť vyjadriť

sa žalovaný ako protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu.

85. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny dovolací prieskum, nakoľko dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. Keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. prípustné, dovolací súd ho v súlade s ustanovením § 447 písm. c/, f/ C. s. p. odmietol.

86. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovanej, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

87. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.